

จริยธรรมและกฎหมายสื่อสารมวลชน
หมิ่นประมาทและละเมิด

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

บททั่วไป

- ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- องค์ประกอบของความผิดฐานหมิ่นประมาท
 - องค์ประกอบภายนอก
 - ผู้ใส่ความ // การใส่ความ // ใส่ความผู้อื่น // ต่อบุคคลที่สาม
 - การใส่ความนั้นน่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง (ผลของการกระทำ)
 - องค์ประกอบภายใน
 - การกระทำโดยเจตนา

องค์ประกอบความผิด

- องค์ประกอบภายนอก

- ผู้ใส่ความ: ผู้กระทำการหมิ่นประมาท

อาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลธรรมดากระทำแทนก็ได้

มีความคิด เข้าใจหรือตกลงใจในการกระทำ → คนวิกลจริต? (บุคคลธรรมดาที่มีสติสมบูรณ์)

- มีการใส่ความ: มีการกระทำที่เป็นการหมิ่นประมาท

พูด แสดงออก เขียน พิมพ์ หรือวิธีการสื่อความหมายใดๆ – ปรากฏเป็นภาพ หรือลักษณะอื่นใดที่ทำให้บุคคลที่สามเข้าใจได้ว่าหมายถึงใคร – อาจทำให้เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง

ความผิดเกิดขึ้นเมื่อมีการยืนยันข้อเท็จจริง = จะต้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตหรือปัจจุบัน (มีข้อเท็จจริงเกิดขึ้นแล้ว) → ข้อความในอนาคต? (คำทำนาย)

องค์ประกอบความผิด

- องค์ประกอบภายนอก (ต่อ)

- มีผู้อื่นหรือมีผู้ถูกใส่ความ:

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล = สภาพบุคคล-เริ่มแต่เมื่อคลอด แล้วอยู่รอดเป็นทารก และ
สิ้นสุดลงเมื่อตาย → ทารกในครรภ์มารดา?

เฉพาะเจาะจง ทำให้เข้าใจได้ว่าหมายถึงใคร (ไม่จำเป็นต้องเอ่ยหรือระบุชื่อ) → กลุ่มคน
จำนวนมาก? กลุ่มคนแคบๆ? →

- มีบุคคลที่สาม: ไม่ใช่ผู้ถูกใส่ความเอง

ต้องเป็นบุคคลที่สามารถเข้าใจในข้อความที่ใส่ความได้ → เด็กหรือบุคคลวิกลจริต?

แต่!! จะสนใจฟังการใส่ความหรือไม่ก็ได้

องค์ประกอบความผิด

- องค์ประกอบภายนอก (ต่อ)

- มีผลของการกระทำ: การใส่ความนั้นน่าจะทำให้ผู้อื่น เสียเกียรติ เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ทำให้หมดค่าหรือด้อยค่าลง

สื่อความหมายด้วยตัวเอง - ไม่ต้องนำสืบ

ไม่สื่อความหมายด้วยตัวเอง - พิจารณาส່วนอื่นๆ ประกอบด้วย

พิจารณาจากความรู้สึกนึกคิดของคนทั่วไป → ซิงหมาเกิด ซาติหมา ผีปอบ?

- องค์ประกอบภายใน

- มีการกระทำโดยเจตนา = การกระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำ และในขณะที่เดียวกัน ผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือย่อมนแล้เห็นผลของการกระทำนั้น →

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา โดยกล่าวในฟ้องว่า จำเลยได้
โฆษณาด้วยเครื่องกระจายเสียงต่อชุมชนชน ซึ่งมาประชุมกันว่า

“ทนายความเมืองร้อยเอ็ดคบไม่ได้ เป็นนกสองหัว เหยียบเรือสองแคม เป็นมวยล้ม ว่าความที่
แรกดี ครั้นได้รับเงินแล้วก็เป็นอย่างอื่น”

และได้กล่าวในฟ้องด้วยว่าทนายความจังหวัดร้อยเอ็ดมีอยู่ในวันที่จำเลยกล่าวข้อความนี้เพียง
๑๐ คน และในขณะที่จำเลยกล่าว จำเลยได้เห็นโจทก์ซึ่งเป็นทนายความคนหนึ่งประกอบ
อาชีพว่าความอยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ดเข้าประชุมอยู่ด้วย →

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

การใส่ความผู้ตาย

- ผู้ใดใส่ความผู้ตายต่อบุคคลที่สามและการใส่ความนั้นน่าจะเป็นเหตุให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท
- ให้ผู้ที่มีชีวิตอยู่ คือ บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหาย ร้องทุกข์ได้และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายเพื่อจะได้รับการชดเชยของวงศ์ตระกูลให้กลับสู่สภาพเดิม เพราะสาเหตุที่ผู้ตายถูกใส่ความ
 - มารดา เป็นมารดาที่ให้กำเนิด (เป็นมารดาที่ชอบด้วยกฎหมาย) แม้มารดาจะได้ได้จดทะเบียนสมรสกับบิดาหรือยังคงเป็นนางสาวก็ตาม
 - บิดา ต้องจดทะเบียนสมรสกับมารดาหรือจดทะเบียนรับรองบุตรตามกฎหมายแล้วเท่านั้น
 - คู่สมรส ต้องจดทะเบียนสมรสกันเท่านั้น
 - บุตร เกิดจากมารดาโดยสายเลือด หรือบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

การโฆษณาใส่ความ เป็นเหตุให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษหนักขึ้น

- ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพ หรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏด้วยวิธีใด แผ่นเสียง หรือสิ่งบันทึกเสียงหรือบันทึกอักษร กระทำโดยการกระจายเสียงหรือการกระจายภาพ หรือโดยกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท
 - การโฆษณา หมายถึง กระทำการใดให้มีข้อความแพร่หลายออกไปผ่านสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ การแพร่ภาพและเสียงของสถานีวิทยุโทรทัศน์ วิทยุชุมชน หรือเคเบิลทีวี
 - การป่าวประกาศด้วยวิธีอื่นใด หมายถึง ประกาศต่อหน้าประชาชนโดยทั่วไป ด้วยวิธีการต่างๆ

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

- การแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต กฎหมายถือว่าไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท
 - ผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต... ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท
 - เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนเองหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม
 - ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่
 - ดิชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ
 - ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม

จำเลยกล่าวถ้อยคำต่อกำนันว่า “ผู้ใหญ่เสริมไม่ซื้อตรง ไม่มีศีลธรรม จะกินเงินผม”

จำเลยส่งข้อความไปให้หนังสือพิมพ์ บรรยายเรื่องที่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตำรวจปฏิบัติต่อจำเลยด้วยการพูดที่รุนแรง จำเลยจึงส่งข้อความร้องเรียนผ่านไปทางหนังสือพิมพ์เพื่อผ่านไปยังอธิบดีกรมตำรวจ

จำเลยนำแถบบันทึกเสียงที่ผู้ชายพูดกับผู้หญิงในลักษณะของการให้สัมภาษณ์เป็นใจความว่า ผู้เสียหายได้ลักลอบได้เสียกับพระภิกษุ ช. เจ้าอาวาสวัดจอมบึงซึ่งเป็นเจ้าคณะอำเภอ มาเปิดให้บุคคลอื่นฟังที่บ้าน อ. และ ส. เพื่อปรึกษาหารือกันว่าควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ต่อพระพุทธศาสนา

(เป็นการแสดงข้อความโดยสุจริตเพื่อความชอบธรรม ป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม)

จำเลยกล่าวต่อหน้าลูกบ้านของโจทก์ว่า โจทก์เป็นผู้ใหญ่บ้านที่ไม่ดี ไม่ใช่ลธรรม ผู้ใหญ่บ้าน
หมาๆ บ้าๆ อย่างนี้ ไม่ควรเป็นผู้ใหญ่บ้านต่อไป เพราะราษฎรจะได้รับความเดือดร้อน

(จำเลยมิได้อ้างถึงข้อความจริงอันใดที่จะทำให้จำเลยแสดงความคิดเห็นเป็นเช่นนั้น แต่กลับ
จงใจให้เกิดความเชื่อว่าโจทก์ไม่ควรแก้ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เช่นนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการแสดง
ความคิดเห็นหรือข้อความโดยสุจริต)

เจ้าหน้าที่แจกผ้าให้แก่ราษฎรผู้ประสบวาตภัยไม่รัดกุม ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
จำเลยจึงกล่าวว่่า “ไม่ยุติธรรม” และนำความบอกเล่าบุคคลที่ ๓ ว่่า “พวกผมได้รับผ้า
เก่าๆ ขาดๆ ทั้งนั้น ส่วนผ้าดีๆ ใหม่ๆ ปลัดกับกำนันเอาไปหมด”

(การกระทำของจำเลยเป็นการแสดงความคิดเห็นของตนโดยสุจริต เพื่อติชมด้วยความเป็น
ธรรมซึ่งบุคคลอื่นเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ)

จำเลยลงภาพโจทก์และเขียนข้อความลงใต้ภาพของโจทก์ว่า “คนขายชาติ อดีตกำนันยี ตันยี คนไทยผู้ยอมเป็นลูกมือเขมรสืบราชการลับ เมื่อถูกตีแผ่ความผิดถึงกับเป็นลมกลางศาล”

(ไม่ใช่เป็นการแจ้งข่าวเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาล แต่เป็นถ้อยคำของหนังสือพิมพ์เอง และเป็นถ้อยคำที่เข้าข่ายทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชังได้)

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

- หมิ่นประมาทแต่ไม่ต้องรับโทษ
 - ในกรณีหมิ่นประมาท ถ้าผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด พิสูจน์ได้ว่าข้อหาที่ว่าหมิ่นประมาทนั้นเป็นความจริง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ห้ามไม่ให้พิสูจน์ ถ้าข้อหาที่ว่าหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน
- ** ความผิดฐานหมิ่นประมาทนั้นมีหลักอยู่ว่า “ยิ่งจริง ยิ่งหมิ่นประมาท” ในทางกฎหมายถือว่าผู้กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทยังมีความผิดอยู่ ในทางกฎหมายถือว่าผู้นั้นได้รับยกเว้นโทษ แต่ไม่ยกเว้นความผิด** [.....](#)

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

- ความผิดฐานหมิ่นประมาทเป็นความผิดที่ยอมความกันได้
 - เป็นความผิดต่อส่วนตัว
 - เวลาใดก็ได้ก่อนที่คดีหมิ่นประมาทจะถึงที่สุด
- อายุความในกรณีความผิดส่วนตัวนั้น หากผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความฟ้องร้อง
- การแสดงความคิดเห็นในศาลของคู่ความหรือทนาย
 - คู่ความหรือทนายของคู่ความ ซึ่งแสดงความคิดเห็นหรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีในศาล เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

การกล่าวแสดงความคิดเห็นหรือข้อความต้องเป็นการกล่าวเพื่อประโยชน์แห่งคดีของตน มิใช่กล่าวนอกเรื่องนอกประเด็น ตั้งใจให้ผู้อื่นได้รับความอับอายต่อประชาชน

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

- อำนาจศาลในคดีหมิ่นประมาท
 - ในคดีหมิ่นประมาทซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่ง
 - (๑) ให้ยึดและทำลายวัตถุหรือส่วนของวัตถุที่มีข้อความหมิ่นประมาท
 - (๒) ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมดหรือบางส่วนในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลายฉบับครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 - ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น
- “ผู้ใด” = บุคคลทุกชนิด ไม่ว่าจะบุคคลบรรลุนิติภาวะแล้วหรือผู้เยาว์ บุคคลวิกลจริต สัตว์ - สร้างความเสียหาย ผิดมาตราอื่น แต่ผู้เลี้ยงต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- องค์ประกอบการละเมิด
 - การกระทำผิดกฎหมาย
 - กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ
 - จงใจ - การกระทำโดยรู้สึกรู้เห็นถึงผลเสียหายที่จะเกิดจากการกระทำของตน
 - ประมาทเลินเล่อ - การกระทำความผิดโดยมิใช่เจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวัง เช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่
 - ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น - ทั้งจากการทำหรืองดเว้นการกระทำบางอย่าง
 - ความเสียหายนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของผู้ละเมิด

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายอันฝ่าฝืนต่อความจริง
 - ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใดๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากจะควรรู้ได้
 - ผู้ใดส่งข่าวสารอันตนมิได้รู้ว่าเป็นความไม่จริง หากว่าตนเองหรือผู้รับข่าวสารนั้นมีทางได้เสียโดยชอบในการนั้นด้วยแล้ว ท่านว่าเพียงที่ส่งข่าวสารเช่นนั้นหาทำให้ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- องค์ประกอบ

- ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย
 - ผู้ใดกล่าว – ผู้นั้นเป็นผู้พูดเอง
 - ผู้ใดไขข่าว – พูดตามคนอื่นตามที่ได้ยินได้ฟังมา
 - การไขข่าวแพร่หลาย → ทำแล้วยังไม่เผยแพร่ไป // เจาะจงหรือไม่ก็ได้ // บุคคลที่สามรู้และเข้าใจ
- ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความเป็นจริง - อาจไม่จริงเฉพาะบางส่วนหรือทั้งหมด
- เป็นที่เสียหายแก่บุคคลอื่น
 - ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่น
 - ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญอย่างอื่น
- แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ข้อความนั้นไม่จริงแต่หากจะควรรู้ได้ (เป็นเรื่องที่ควรจะรู้)
- ข้อยกเว้นความผิด (ตามวรรคสอง) - ดูหลักสุจริต

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้าง
 - ค่าสินไหมทดแทน ได้แก่ การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไป รวมทั้งค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใดๆ อันได้ก่อกำขึ้นนั้นด้วย
 - นายจ้างชอบที่จะได้ชดใช้จากลูกจ้าง
 - ความเสียหายที่เกิด อาจมีบุคคลหลายคนร่วมกันทำละเมิด (รวมถึงผู้ยุยงส่งเสริม) บุคคลเหล่านั้นต้องร่วมกันรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น และให้รับผิดชอบเป็นส่วนเท่าๆ กัน
 - ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด (กลับคืนสู่ฐานะเดิมเหมือนกับที่ยังไม่มีการละเมิดขึ้น)
- สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมไม่อาจโอนกันได้และไม่ตกสืบไปถึงทายาท เว้นแต่ สิทธินั้นจะได้รับสภาพกันไว้โดยสัญญาหรือได้เริ่มฟ้องตามสิทธินั้นแล้ว

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

- สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด
- ผู้เสียหายร้องขอศาลสั่งให้บุคคลนั้นทำให้ชื่อเสียงกลับคืนดี
 - บุคคลใดทำให้เขาต้องเสียหายแก่ชื่อเสียง เมื่อผู้ต้องเสียหายร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นจัดการตามควรเพื่อให้ชื่อเสียงของผู้นั้นกลับคืนดีแทนให้ใช้ค่าเสียหาย หรือทั้งให้ใช้ค่าเสียหายด้วยก็ได้
 - “ผู้ต้องเสียหายร้องขอ” = โจทก์ต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะให้ศาลสั่งให้บุคคลที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงต้องทำอะไรบ้าง // ศาลไม่จำเป็นต้องจัดการตามคำร้องขอทั้งหมด แต่ไม่เกินกว่าที่โจทก์ร้องขอ
 - “ร้องขอต่อศาล” - ไม่จำเป็น หากมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ

การละเมิดอำนาจศาล

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

การละเมิดอำนาจศาล

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
 - ผู้ใดกระทำการใดๆ ดังกล่าวต่อไปนี้ ให้ถือว่ากระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล
 - ขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลว่าด้วยการรักษาความเรียบร้อย หรือประพฤตินไม่เรียบร้อยในศาล
 - ขัดขึ้นไม่มาศาล เมื่อศาลได้มีคำสั่งหรือมีหมายเรียก

- เอะอะหนวกหูเป็นที่รำคาญ เดินเข้าออกจากห้องพิจารณาคดีขณะศาลกำลังพิจารณาคดีอยู่ ใช้สิ่งของขว้างปา
- ต่อหน้า (ขณะนั่งพิจารณาคดี) และลับหลัง (เมื่อออกจากห้องพิจารณาคดี)
- เวลาศาลปิดทำการ?
- “บริเวณศาล” = ตัวอาคารที่ทำการศาล อาณาบริเวณทั้งหลาย รวมทั้งสนามหญ้าและรั้วด้วย

การละเมิดอำนาจศาล

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
 - ผู้ใดเป็นผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์ผู้โฆษณาซึ่งหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์อื่น ออกโฆษณาต่อประชาชน ไม่ว่าจะบุคคลเหล่านั้นจะรู้ถึงซึ่งข้อความหรือการออกโฆษณาแห่งหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์เช่นนั้นหรือไม่ ให้ถือว่าได้กระทำผิดฐาน ละเมิดอำนาจศาลในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งในสองอย่างดังกล่าวต่อไปนี้
 - เผยแพร่ แม้ว่าศาลห้ามแล้ว
 - แสดงข้อความทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมไป
- ผิดจากข้อเท็จจริง // ไม่เป็นกลาง // ไม่เป็นธรรม

การละเมิดอำนาจศาล

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
 - ห้ามประชาชนเข้าฟังการพิจารณา
 - ห้ามมิให้ออกโฆษณา
- ไล่ออกจากบริเวณศาล (เฉพาะเวลาที่ศาลนั่ง)
- ให้ลงโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ (จำไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 500 บาท)

การละเมิดอำนาจศาล

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 - ศาลมีอำนาจสั่งให้พิจารณาเป็นการลับเมื่อเห็นสมควร โดยพลการหรือโดยคำร้องขอของคู่ความฝ่ายใด แต่ต้องเพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันความลับเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศให้ล่วงรู้ถึงประชาชน

การละเมิดอำนาจศาล

- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542
 - ผู้ใดหรือสื่อมวลชนกระทำการในลักษณะวิจารณ์การพิจารณาหรือการพิพากษาของศาลปกครอง อาจมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล
 - เว้นแต่วิจารณ์โดยสุจริตด้วยวิธีการทางวิชาการ
 - ศาลปกครองมีอำนาจสั่งลงโทษได้ ดังนี้
 - ตักเตือนโดยจะมีคำตำหนิเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยหรือไม่ก็ได้
 - ไล่ออกจากบริเวณศาล
 - ลงโทษจำคุก (ไม่เกิน 1 เดือน) ปรับ (ไม่เกิน 50,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ (ให้องค์คณะอื่นที่มีชื่อองค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น)

การละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิครอบครัว

- พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

การละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิครอบครัว

- ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน
 - ไม่อนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชน

“เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กหรือเยาวชน หรือพนักงานสอบสวนจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน”

การละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิครอบครัว

- ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน
 - ห้ามมิให้ผู้ใดบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียงเผยแพร่

“ห้ามมิให้ผู้ใดบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียงของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือบุคคลเกี่ยวข้อง หรือโฆษณาข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว หรือชื่อสกุลของเด็กของ เยาวชนนั้น หรือโฆษณาข้อความเปิดเผยประวัติการกระทำความผิด หรือสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือ สถานศึกษาของเด็กหรือเยาวชนนั้น”

การละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิครอบครัว

- ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน
 - ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการด้วยประการใดๆ อันจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย

“ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ อันจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล”

การละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิครอบครัว

- ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน
 - การพิจารณาคดีให้ศาลพิจารณาเป็นการลับ
 - “การพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้กระทำเป็นการลับ และเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้หรือบุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรอนุญาต”
 - การอ่านคำพิพากษาให้กระทำเป็นการลับ
 - “การอ่านคำพิพากษาให้กระทำเป็นการลับ..... ถ้าอยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้ศาลเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยมาฟังคำพิพากษาด้วย”

คำถามท้ายบท

- ให้นักศึกษาค้นหาข่าวหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็ก
 - เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 - ให้ออกว่าเหตุการณ์ที่ตนยกมานั้นเป็นการละเมิดสิทธิเด็กอย่างไร